

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Головного управління
Держпродспоживслужби в
Тернопільській області**

від ____ ____ 2026 року № ____

ПОЛОЖЕННЯ

про впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено з метою впровадження у Головному управлінні Держпродспоживслужби в Тернопільській області (далі – Головне управління) механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

2. Головне управління заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

3. Дія цього Положення поширюється на працівників Головного управління.

4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

1) корупційні правопорушення – корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, інші порушення Закону;

2) механізми заохочення та формування культури повідомлення – механізми заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

3) повідомлення – повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

5. Це Положення відповідно до Закону регламентує:

- мету заохочення та формування культури повідомлення;
- правову основу механізмів заохочення та формування культури повідомлення;

- форми заохочення та формування культури повідомлення;
- організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення;
- права та гарантії захисту суб'єктів, на яких поширюється дія Положення як викривачів;
- проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення.

Особа не є викривачем, якщо повідомить інформацію, яка є загальновідомою, або відомості, зазначені у повідомленні, не містять фактичних даних.

II. Мета заохочення та формування культури повідомлення

Метою заохочення та формування культури повідомлення є сприяння суб'єктам, на яких поширюється дія Положення виявляти та повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншими суб'єктами, на яких поширюється дія Положення, що має призвести до формування поваги до викривачів.

III. Правова основа механізмів заохочення та формування культури повідомлення

Правову основу формування та функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення складають Конституція України, Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (стаття 33), Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 22), Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 9), Закон.

IV. Форми заохочення та формування культури повідомлення

1. Механізми заохочення повідомлення реалізуються у таких формах:
 - 1) затвердження локальних нормативних актів, які визначають форми заохочення, організаційні засади функціонування механізму заохочення;
 - 2) надання методичної та консультаційної допомоги щодо здійснення повідомлення;
 - 3) впровадження морального заохочення працівників Головного управління, які є викривачами.
2. Механізми формування культури повідомлення реалізуються у таких формах:
 - 1) проведення внутрішніх навчань та використання методичних матеріалів з питань формування культури повідомлення;
 - 2) Сектор з питань запобігання та виявлення корупції Головного

управління (далі - Сектор) не рідше ніж один раз на рік проводить навчальні заходи щодо формування культури повідомлення.

V. Організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення

1. Працівники Головного управління, яким стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншими працівниками Головного управління, зобов'язані негайно повідомити про це начальника Головного управління або спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

Працівники Головного управління самостійно визначають, які канали використовувати для повідомлення: внутрішні, регулярні або зовнішні канали.

При використанні працівниками Головного управління внутрішнього каналу повідомлення їм гарантується дотримання умов конфіденційності та анонімності.

2. Головне управління забезпечує заохочення та формування культури повідомлення шляхом:

- 1) послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції у Головному управлінні;
- 2) неприпустимості будь-яких видів корупційних практик у Головному управлінні;
- 3) об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обґрунтоване повідомлення;
- 4) невідворотності відповідальності у випадку виявлення порушень за результатами розгляду повідомлень;
- 5) забезпечення конфіденційності при взаємодії із викривачами;
- 6) прийняття найбільш сприятливого для викривача рішення у повсякденній діяльності Головного управління в межах дискреційних повноважень;
- 7) негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрозу їх застосування щодо викривачів.

3. Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення здійснює Сектор.

4. Сектор забезпечує виконання заходів заохочення та формування культури повідомлень в Головному управлінні шляхом:

- 1) ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення Головного управління;
- 2) якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли внутрішніми каналами у Головне управління та іншими способами, передбаченими Законом;
- 3) постійної взаємодії з викривачами та інформування їх про стан та результати розгляду повідомлень;

4) надання методичної та консультаційної допомоги, проведення внутрішніх навчань серед працівників Головного управління або осіб, які проходять у Головному управлінні навчання, чи виконують певну роботу щодо здійснення повідомлень та захисту викривачів;

5) ведення журналу повідомлень викривачів;

6) розміщення на офіційному вебсайті Головного управління інформації про канали для здійснення повідомлення.

5. З метою заохочення та формування культури повідомлень Сектор розробляє:

- пам'ятку щодо етичної поведінки в Головному управлінні, що додається (додаток 1);

- пам'ятку щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача, що додається (додаток 2);

- пам'ятку щодо каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, що додається (додаток 3).

6. Сектор в межах повноважень вживає заходи, спрямовані на забезпечення дотримання прав та гарантій захисту, передбачених законом, щодо працівників Головного управління, які є викривачами.

VI. Права та гарантії захисту викривачів

1. Суб'єкти, на яких поширюється дія Положення, які є викривачами, згідно із законодавством України мають такі загальні права та гарантії захисту:

1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;

2) подавати докази на підтвердження своєї заяви (повідомлення);

3) отримувати від уповноваженої особи, підтвердження прийняття і реєстрації повідомлення;

4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;

5) на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;

6) на конфіденційність;

7) повідомляти без зазначення відомостей про себе (анонімно);

8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;

9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;

10) на винагороду у визначених законом випадках;

11) на отримання психологічної допомоги;

12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом

випадках;

13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації;

14) на захист трудових прав.

2. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

3. Крім передбачених законом гарантій захисту викривача, у зв'язку із здійсненням повідомлення, з метою захисту викривача, Головне управління вживає заходів для попередження дискримінації викривача, порівняно з іншими працівниками, недопущення зміни посадових обов'язків, залякування чи будь-яких інших форм психологічного впливу.

4. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть якщо особа не є викривачем в розумінні норм Закону.

5. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, крім випадків, встановлених Законом.

VII. Проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення

1. Національне агентство проводить самооцінку впровадження системних заходів, спрямованих на заохочення та формування культури повідомлення.

2. Самооцінку здійснює уповноважена особа раз на рік та формує відповідний звіт.

3. При проведенні самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення необхідно застосовувати такі індикатори:

- кількість навчальних заходів щодо каналів здійснення повідомлення, процедур розгляду повідомлень та прав викривачів, їх захисту;
- кількість працівників, що пройшли навчання;
- кількість інформаційних матеріалів щодо каналів здійснення повідомлення, процедур розгляду повідомлень та прав викривачів, їх захисту;
- кількість повідомлень, що надійшли від викривачів;
- кількість звернень викривачів щодо порушення їх прав через повідомлення;
- кількість та види застосованих заохочень.

**Завідувач Сектору з питань
Запобігання та виявлення корупції**

Микола ГДАНСЬКИЙ

Додаток 1

до Положення про впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

ПАМ'ЯТКА

щодо етичної поведінки в Головному управлінні

Основним принципом діяльності суб'єктів, на яких поширюється дія Положення має бути доброчесність, тобто їх дії мають бути спрямовані на захист публічних інтересів та відмову від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих повноважень.

Під час виконання функцій пов'язаних з діяльністю Головного управління, працівники зобов'язані:

- ✓ неухильно дотримуватися загальновизнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими як під час виконання своїх повноважень, так і в повсякденному житті;
- ✓ діяти виключно в інтересах Головного управління;
- ✓ виконувати свої повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально;
- ✓ не допускати зловживань та неефективного використання власності Головного управління;
- ✓ діяти неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання;
- ✓ дотримуватись політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів;
- ✓ утримуватись від виконання рішень чи доручень керівництва Головного управління, якщо вони суперечать закону;
- ✓ не вчиняти і не брати участі у вчиненні корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- ✓ невідкладно інформувати начальника Головного управління, уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції про можливі випадки корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

✓ вживати заходів щодо недопущення виникнення та врегулювання реального, потенційного конфлікту інтересів.

Суб'єктам, на яких поширюється дія Положення заборонено:

✓ використовувати свої повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах;

✓ розголошувати або використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх повноважень та професійних обов'язків;

✓ використовувати повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(Дата)

(Підпис)

(ППП працівника)

Додаток 2

до Положення про впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

ПАМ'ЯТКА

щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Важливо!

Умови, за сукупності яких особа є викривачем:

- ✓ це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;
- ✓ подане повідомлення містить інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», тобто фактичні дані, які підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені;
- ✓ інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходження служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах.

Викривач має наступні права та гарантії:

- 1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені цим Законом;
- 2) подавати докази на підтвердження своєї заяви;
- 3) отримувати від уповноваженого органу, до якого він подав повідомлення, підтвердження його прийняття і реєстрації;
- 4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- 5) на безоплатну правничу допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- 6) на конфіденційність;
- 7) повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону без зазначення відомостей про себе (анонімно);
- 8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;
- 9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
- 10) на винагороду у визначених законом випадках;
- 11) на отримання психологічної допомоги;
- 12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках;
- 13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації.

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції

для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця

Національного агентства з питань запобігання корупції

для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав, у зв'язку з такими повідомленнями

Правоохоронних органів

для захисту життя, житла, здоров'я та майна

Центрів безоплатної правової допомоги

для отримання безоплатної вторинної правової допомоги

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(Дата)

(Підпис)

(ППП працівника)

Додаток 3

до Положення про впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

ПАМ'ЯТКА

щодо каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» в Головному управлінні

Викривач самостійно визначає, які канали (внутрішні, регулярні) використовувати для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – повідомлення) в установі.

Повідомлення може бути подане:

- ✓ Листом з позначкою «Про корупцію» на поштову адресу Головного управління: вул. Микулинецька, 20, м. Тернопіль, 46006, Україна;
- ✓ У скриньку для кореспонденції Головного управління, розміщену при вході в головну будівлю Головного управління;
- ✓ Через офіційний вебсайт Головного управління;
- ✓ Засобом електронного зв'язку (спеціальна адреса електронної пошти) - antukoryp@dpss-te.gov.ua;
- ✓ Повідомлення в Єдиний портал повідомлень викривачів;
- ✓ За телефоном «Гарячої лінії» +38 0352 52-10-10.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(Дата)

(Підпис)

(ПІП працівника)